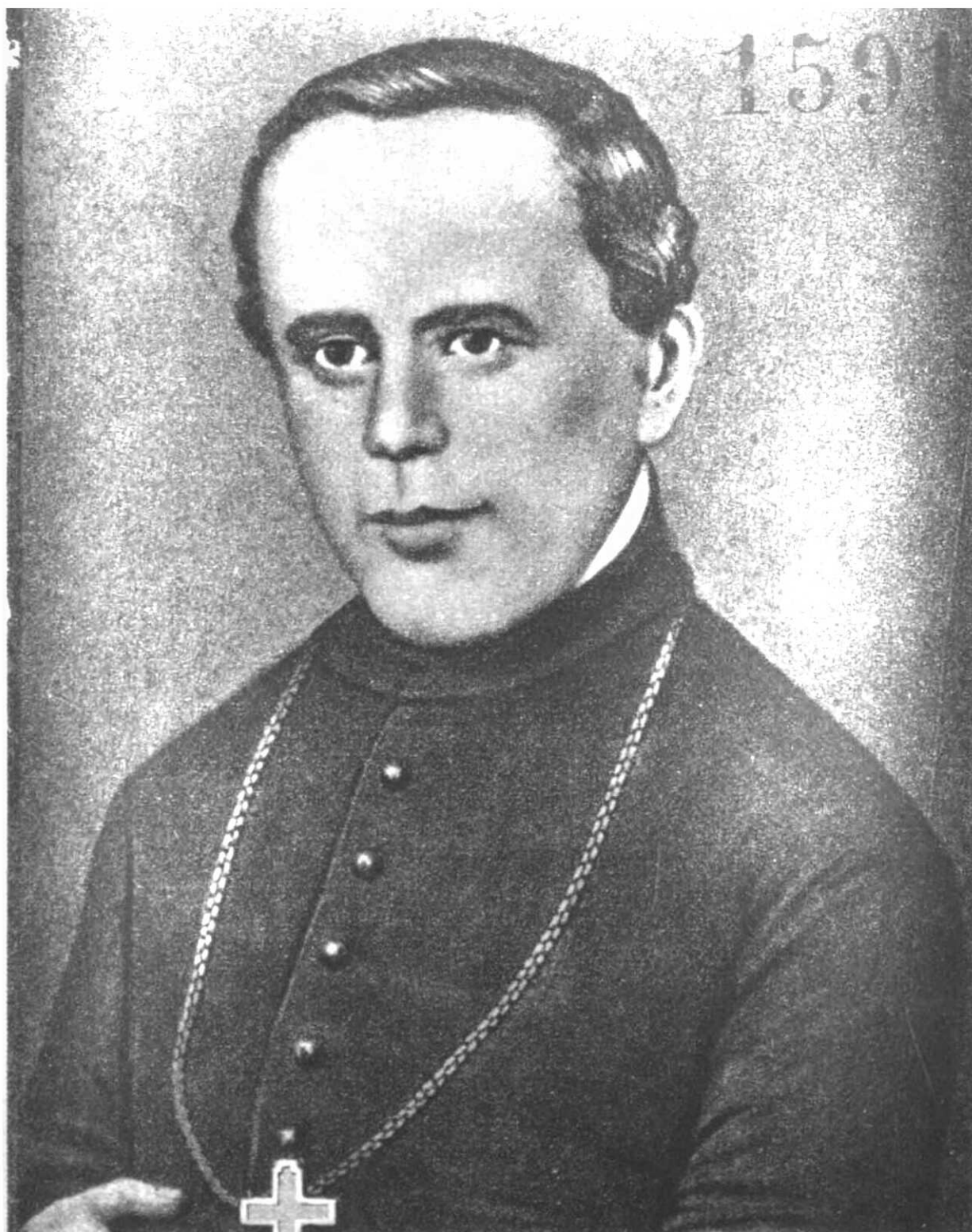

Ct. Jan Nep. Neumann,
první český biskup v Severní Americe.

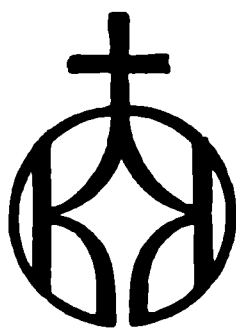

NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ

**CT. JAN NEP. NEUMANN,
PRVNÍ ČESKÝ BISKUP V SEVERNÍ
AMERICE.**

DNE 5. LEDNA.

***1811—†1860.**

PRAHA.

NAKLADATELSTVÍ KROPÁČ & KUCHARSKÝ.

1934.

»B O J O V N Í C I B O Ž Í«

**Životopisy svatých, blahoslavených a ctihodných
služebníků Božích.**

N A P S A L V Á C L A V K R O N U S.

- č. 1. Sv. Jan z Boha, přítel nemocných
- č. 2. Sv. Vincenc z Paula, apoštol lásky k bližnímu
- č. 3. Sv. Klement M. Hofbauer, apoštol velkoměst. lidu
- č. 4. Sv. Bernardetta Soubirousová, pasačka lurdská
- č. 5. Sv. Gabriel Possenti, vzor a ochránce mládeže
- č. 6. Bl. Petr Julian Eymard, původce nynějšího ruchu eucharistického
- č. 7. Ct. Anna Kateřina Emmerichová, stigmatisovaná služebnice Boží
- č. 8. Bl. Mlada Přemyslovna, ochrankyně čes. nár.
- č. 9. Bl. Jan Sarkander, vzor křest. statečnosti
- č. 10. Sv. Jan Berchmans, ochránce mládeže
- č. 11. Sv. Johana z Arku, statečná Panna Orleánská
- č. 12. Sv. Jan Nepomucký, mučedník zpověd. tajemství
- č. 13. Sv. Efrém Syrský, učitel církevní
- č. 14. Sv. Zita, ochrankyně lidí služebných
- č. 15. Sv. Jan Eudes, původce úcty k Bož. Srdci P. a P. M.
- č. 16. Bl. Ondřej Bobola, bojovník za sjednocení pravoslaví s církví svatou
- č. 17. Sv. Jan Nep. Neumann, první čes. bisk. v Sev. Americe
- č. 18. Sv. Norbert, zakladatel řádu Premonstrátského
- č. 19. Sv. Václav, mučedník a dědic země české
- č. 20. Sv. Prokop, opat a ochránce český
- č. 21. Sv. Lidmila, prvomučednice a matka čes. národa
- č. 22. Sv. Vojtěch, biskup, mučedník a ochránce český
- č. 23. Sv. Antonín, velký divotvorce

VE VYDÁVÁNÍ SE POKRAČUJE!

**Nihil obstat. Mons. Dr. Carolus Vrátný, censor. Imprimatur
Dr. Th. Opatrný, vicarius generalis. Pragae die 12. Martii 1934.
Nr.: 2559.**

»Ukaž, jaké máš vysvědčení!« uhodil otec na svého syna, který právě přijel domů na prázdniny.

Chlapec byl ku podivu rozpačitý, vida však nezbytí, v zápětí otci vysvědčení ostýchavě předložil.

Otec sáhl po listině, hoře nedočkavostí. Oči jeho upřely se na ni chtivě. Ruce, v nichž vysvědčení držel, počaly se mu najednou třásti, a z očí hledělo mu zklamání.

Student vida otce rozčileného, zbledl jako stěna, neboť z toho poznal, že otec co nevidět hněvem se rozlítí.

»Vidím, že ve studiích nemáš již zalíbení,« jal se kárati ustrašeného syna zdrcený otec. **»Pohoršil ses tak, že sotva dohoníš, co jsi zameškal. Nižší gymnasium s bídou jsi odbyl. Nic ti nezbyvá, než dáti se na nějaké řemeslo!«**

Důtklivá slova otcova neminula se s účinkem. Syn zabral se pak do studia tak, že s dobrým prospěchem skončil i vyšší gymnasium v Českých Budějovicích.

Studentem tím byl Jan Nep. Neumann, který narodil se dne 28. března r. 1811 v Prachaticích. Otec jeho provozoval řemeslo punčochářské. Matka jeho, jménem Anežka, byla rozená Lepší. Jan jsa vychován v bázni Boží, vynikal na gymnasiu nad své spolužáky neobyčejnou zbožností. Od malička oblíbil si četbu náboženských spisů, kterých otec jeho byl také velikým milovníkem.

»Knězem se stanu,« řekl Jan svým rodičům, když měl po maturitě. Otci to nebylo vhod, neboť chtěl, aby Jan studoval lékařství. Matka

však přispěla Janovi svou pomocí, neboť manželku vše rozmluvila.

Janovi stalo se tedy po vůli. R. 1831 počal studiem bohosloví v budějovickém semináři, které dychtě po vzdělání universitním, skončil v Praze. V semináři budějovickém, kde pobyl dva roky, cítil se spokojen, zato v Praze přednášky profesorů, kteří v těch dobách neměli církevního ducha, naplnily ho takovou nelibostí, že se jistému profesorovi postavil dokonce na odpor.

Odnesl si to, neboť profesor ten zakročil pak u církevní vrchnosti, aby Jan nebyl vysvěcen na kněze. Jana to dopálilo, ale přes to přece v úzkých nezůstal. Touha po kněžství dohnala ho k tomu, že začal se zajímati o cizinu.

Nemálo mu bylo v té příčině k prospěchu, že učil se již několik roků velmi pilně vlasttině, franštině a angličtině a že při tom pěstoval čilé styky s osobami, které si vzaly za úkol podporovati zámořské misie zejména v Severní Americe.

Kořistě z těchto styků, dosáhl zakrátko toho, že přičiněním budějovického kněze Dichtla bylo mu nabídnuto, aby se ihned odebral do Severní Ameriky, že ho tam biskup filadelfský přijme do diecése a vysvětí na kněze.

Jan překonáv mnohé obtíže, které mu činily rakouské úřady a které ho zavalovaly, když sháněl peníze na cestu, konečně dne 8. února r. 1836 pustil se do Ameriky. Na cestě stýskalo se mu velmi po drahých rodičích a po pěti sourozencích, s nimiž po přání otcovu rozloučil se jen krátce, utěšuje je slovy: »Nejsem na světě proto, abych hledal slávy, nýbrž zbloudilých ovcí!«

Octnuv se v Novém Yorku, byl po nemalém utrpení uveden k tamnímu biskupovi, který ho bez rozpaků ihned přijal do diecése a udělil mu dne 25. června 1856 svátost svěcení kněžstva. Poté stal se farářem ve Williamsvillu, maje povinnost obstarávati též duchovní správu v několika okolních osadách, jmenovitě v Nordbushu a v Lankasteru. Farnost jeho byla velmi rozsáhlá, měla rozměr 80 km a sáhala k vodopádu Niagarskému.

»Můj Ježíši, jak se tu osvědčím dobrým pastýřem, nejsem v duchovní správě zkušený a jsem na léta tůze mladý!« zvolal Jan pokorně, když do Williamsvillu přišel. Roznícen jsem horlivostí pro spásu duší, pustil se chutě do práce. Za 7 měsíců zbudoval tam kostel. Narazil tam však také na veliké překážky, neboť obyvatelé byli zdivočení a krajina byla velmi nezdravá. Přes to úsilí jeho bylo korunováno zdarem. Biskup přesvědčiv se na vlastní oči o jeho úspěšné činnosti, měl z toho velikou radost.

Jan hoře apoštolskou horlivostí, navštěvoval své osadníky neúnavně. Jsem často na cestách, dostal se v pustých těch krajinách do nebezpečí života, aniž se nadál. Jednou — bylo to zvečera — zabloudil v lesích a ocitl se konec konců v bažinách, v nichž by byl bezmála zahynul únavou a vysílením. Bůh však se nad ním slitoval. Najednou spatřil nablízku světlo. Pustil se za ním a zanedlouho dospěl k chýši. Přišel tam jako na zavalanou. Plačící dívka uvedla ho ihned do světnice, kde pracoval k smrti její otec. Jan usmířiv ho s Pánem Bohem, vydal se ráno na další cestu.

Přesídliv do Nordbushu, měl tam u sebe bratra svého Václava, který mu vařil a obstarával domácnost. Mimo to působil též jako učitel v tamní osadní škole. Jan se s ním dobře snášel, zato s osadníky míval nemalé potíže. Nejednou se stalo, že v neděli hned ráno dali se do tance a na kostel docela zapomněli. Jan měl s nimi velkou práci, než je od toho zlořádu a od jiných neplech odvrátil.

Síly své přepínal tak, že zakrátko si zdraví podkopal. Pociťuje velikou slabost, připadl na myšlenku, aby vstoupil do řehole redemptoristů, s nimiž se v Roffě setkal. Dne 20. listopadu r. 1840 to učinil. Bratr Václav ho v té příčině následoval.

Jako řeholník byl Jan klášterní kázně velmi dbalý. Nejlépe o tom svědčí ta okolnost, že složiv sliby, byl již r. 1844 ustanoven představeným v Pittsburku a potom v Baltimore. R. 1847 povstali proti němu odpůrci, tvrdíce, že se za představeného nehodí. Jan chtěl ihned vzdáti se svého úřadu, ale generální vikář Passerat potěšil ho slovy: »Kdo se zdráhá vésti nějaký úřad, často jej velmi dobře zastává!«

Jan dal si říci a pracoval jako představený ke spáse duší a k rozkvětu řehole tak, že jeho přičiněním redemptoristé založili si zanedlouho klášter v Orleansu, v Cumberlandu a v Buffalu.

R. 1852 papež Pius IX. jmenoval Jana biskupem ve Filadelfii. Jan uvázav se v úřad biskupský, první cestu konal do žaláře k vězňům, z nichž mnohým posloužil sv. svátostmi. Potom rozvinul takovou činnost v celé diecési, že podle

úředních informačních spisů o jeho blahořečení vykonal pro blaho svých diecésanů více, než několik biskupů bylo by za tu krátkou dobu dokázalo.

Jest skutečně ku podivu, že během osmi let podařilo se biskupu Neumannovi kromě semináře a katedrály, která jest největším chrámem v Severní Americe, zbudovati též na 50 kostelů a na 100 škol. Mimo to založil také několik výchovných ústavů pro jinochy a odrostlé dívky, několik sirotčinců a nemocnic a řeholní družinu chudých františkánek k ošetřování lidí v nemoci.

Jak se mu naskytla příležitost, všude horlivě kázal a rád zpovídal. Do sirotčinců chodíval takřka co den a po každé přinesl dětem nějaký pamlssek. Žádného žebráka nepustil s prázdnou. Odznaků biskupských užíval pouze na veřejnosti, doma však nosíval zpravidla řeholní šat. Pro kněze zavedl každoroční duchovní cvičení a také diecéšní synodu s nimi konal.

R. 1854 účastnil se v Římě slavností, při nichž byl prohlášen článek víry o Neposkvrněném Početí. Odjížděje z Říma, zavítal do Prahy, kde dlouho prodlel na modlitbách ve velechrámu u sv. Víta na hrobě svého patrona, sv. Jana Nepomuckého. Získav v Praze od císaře Ferdinanda Dobrotivého nemalý peníz na americké misie, odebral se do Českých Budějovic, kde biskup Jan Valerián Jirsík, blahé paměti, zahrnul ho svou přízní. Poté navštívil staříckého svého otce v Prachaticích, kde pomodliv se na hrobě matčině, vydal se pak na cestu do Ameriky.

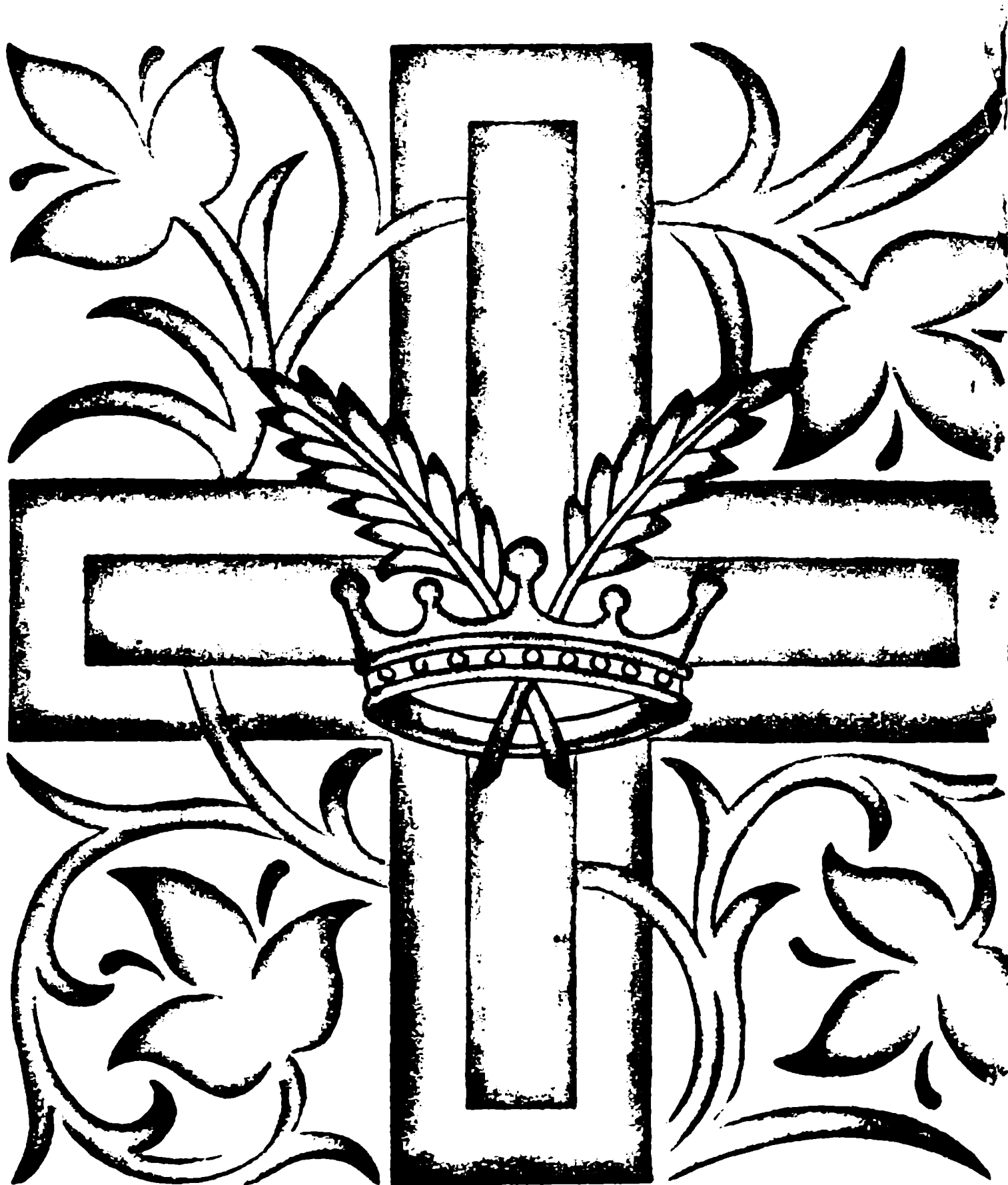
**Přibyv do Filadelfie, zavedl ve své diecési
ětrřicetihodinnou pobožnost, která se mu v Římě
velmi zalíbila. Za 5 roků potom dne 5. ledna r.
1860 zemřel, raněn byv na ulici mrtvicí. Pohřben
jest ve Filadelfii.**

**»Svět pomíjí i žádost jeho; kdo však činí
vůli Boží, zůstává na věky.«**

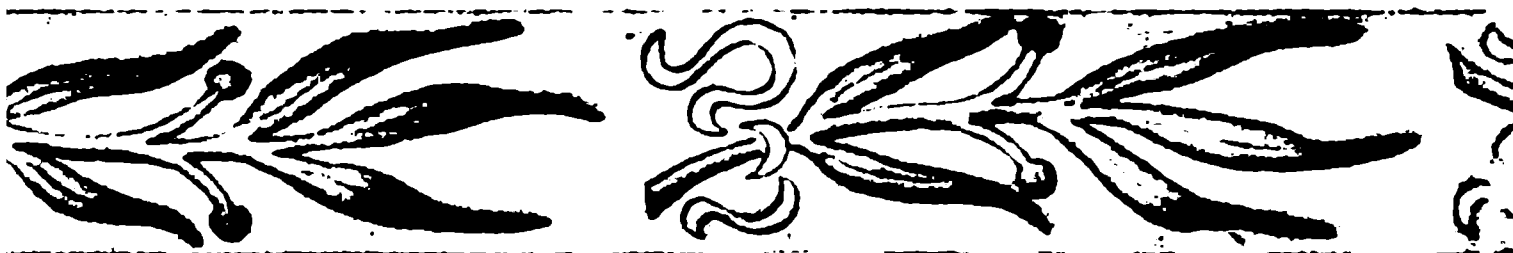
(I. Jan, 2, 17.)

*** ***

B O J O V N Í C I B O Ž

N A P S A L V Á C L A V K R O N U

S E Š I T 17

C E N A 50 H A L